

Red. și Adm.-ția:
Școala No. 4.
Str. Delavrancea 23
Apare la 5 și la 20
a fiecărei luni

FOAIA ȘCOLARĂ

Abonamente:

Pe un an Lei 120
Pe jum. an Lei 60
Inserțiuni și reclame
se publică după tarif
Manuscrisele nu se
::: înpolază :::

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR DIN BIHOR

Copii de altă rasă.

Pentru a studia bine pe copii nu este de ajuns să-l observi, ci să-l și compari. Prin comparație îți dai mai bine seama și de calitățile și de defectele lui; ele ies mai în evidență, iar explicarea cauzală poate fi făcută mai ușor. Astfel psihologia copilului trebuie să întrebuițeze metoda comparației în cât mai largă măsură; să se compare între ei copii de diferite familii, de diferite medii, de diferite rase. Să se pună alături copilul satului analfabet de acela al altui sat unde măcar o generație a avut parte de binefacerile școlii. Să se compare copilul dela munte cu cel dela câmpie; cel din sat cu preot, cu învățător bun, cu cel din sate lipsite de acești factori hotărâtori în formarea sufletului.

În ceea ce privește țara noastră, criteriile de comparație sunt și mai numeroase, mai cu seamă pentru copiii din regiunile cu populație heterogentă. Alci putem compara copiii după rase și ne putem da seama din concluziile la care am ajuns la ce ne putem aștepta și ce ar trebui să facă școala. Asemenea studii se fac în coloniile de către marile țări ca Anglia, Franța, America, animate de nobilul sentiment al înobilării raselor. Și pentru că la ordinea zilei este chestiunea Marocului, vom căuta să dăm o schiță de constatări la care au ajuns cei ce au studiat copilul marocan. S'ar părea că chestiunea nu privește țara noastră și nici măcar Bihorul; vom vedea însă că ceea ce s'a constatat acolo, poate folosi mult și altora și deci și nouă. Doi psihologi francezi, G. Hardy și L. Brunot au tipărit într'o lucrare de curând apărută un studiu asupra copilului marocan.¹⁾ Norocul este că în alte părți directorii și inspectorii școlari sunt și pedagogi și psihologi, cum este și cazul acestor doi francezi, astfel că ei fac nu numai experiență administrativă, ci adevărată știință teoretică și aplicată.

Copilul marocan, produs al unor generații care n'au știut ce este educația școlară îngrădită și asupra căruia școala franceză lucrează de puțin timp, își are psihologia sa aparte. În primul rând copilul marocan nu se impresionează ușor, este aproape indiferent, nu

e capabil de prea mari sentimente nici bune nici rele. Este un element mediocru, incapabil de entuziasm și de avânt. Chiar dacă face acte care ar cere entuziasm, el nu le face decât mânat de alții nu de sine însuși. Încât pe un copil de altă rasă, mai cu seamă latină, indiferentismul marocanului l-ar dispera. Pe copilul marocan nu-l dispera însă nimic. Ni se va spune că totuși în războiul de azi se observă mult avânt din partea triburilor marocane. Este însă numai o aparență de avânt, căci ei sunt apăsați de agenții bolșevici și germani, dar la primul atac depun armele și se predau. Să se compare în această privință copilul român cu cel marocan și ne vom explica ușor tenacitatea poporul nostru.

Și la noi religia și morala conduc lumea, dar la Marocani ele lucrează ca asupra unor păpuși mecanice, pe când la noi ele răscolesc sufletul, lată dar un colț al sufletului omenesc, din care putem trage concluzia că atât religia cât și morala nu trebuie să lucreze prin formule abstracte, reci, prin rugăciuni stereotipe mecanizate, la care nu iau parte decât limba și buzele, iar sufletul se pierde în viața de toate zilele. Să nu umplem capul copiilor nici la morală, nici la religie numai cu definiții făcute acum câteva veacuri; căci știut este că mai ales în psihologie nu trebuie să definim. Chiar formulele dogmatice, trebuiesc redactate într'o formă cât mai actuală, cât mai vie. Crist a fost mai mare pedagog, când și-a dat învățătura nu prin formule ci prin parabole concrete.

În Maroc tradiția nu a fost în stare să scuture sufletul generațiilor, căci s'a mulțumit cu atitudinal pur mecanice.

De aci copilul marocan este foarte superficial: nu poate fi prieten prea mult și prea sincer; nu poate fi recunoscător profesorilor săi fie el cât de bun și după ce ese din școală nici nu se mai uită la ei; nu poate fi nici chiar frate și fiu bun. Nu este prea rău, prea crud, dar nici prea bun și nici prea milos. Cu un cuvânt un element incapabil de motive sufletești puternice și de aceea incapabil de lucruri prea mari. Să nu se confunde însă cu tipul englez, care e și el cu totul de altă natură și care e capabil de cele mai pu-

¹⁾ G. Hardy et L. Brunot — *L'enfant marocain* — ed. Larose, Paris.

ternice emoții căci rasa engleză este o rasă zguduită dearându-i de mari probleme sufletești.

Dar din acest indiferentism sentimental, atât de nenorocit pentru un popor, mai decurg și alte rele: minciuna, hipocrizia, lușelătoria, tot felul de mijloace de a înșela pe profesor. Ceeace este un semn că avem a face cu un element psihic de proastă calitate. Dar când ne gândim și la noi, când constatăm că și în școlile noastre acest spirit de furtișag și de șarlatanie domnește, ne întrebăm: suntem oare și noi la același grad sufleteș ca Marocanii? — Se înțelege că nu și trebuie aruncată toată vina în spatele metodelor și ale pedagogilor. Dacă le vom întrebuința prea mult, ni-i teamă să nu cădem până la seceta și falșitatea sufletului marocan. O spun aceasta și pentru școlile minoritare unde am văzut că a copiat la teză, care este o hoție murdară, trece drept o faptă nevinovată. Și aceasta mai ales în școlile călugărești catolice.

În Maroc educația religioasă care se reduce la un papagalicism mecanic, la o memorie verbală, împiedică și educația școlară: copilul se servește de memorie în toate. Memoria ține loc de imaginație, de rațiune, de atenție, de curiozitate; cu alte cuvinte este absolut lipsit de imaginație, fiindcă nu s'a muncit să-și închipue; incapabil de rațiune și judecată, fiindcă nu și-a scuturat prea mult creierii să priceapă; incapabil de atenție, căci n'are putere de stăpânire etc., cu un cuvânt o platitudine psihică, în mare parte datorită inculturei rasei și în mare parte sistemelor nenorocite de educație.

În schimb însă se observă la copilul marocan un spirit practic foarte accentuat. Tot ceace-i produce un interes și îl satisface o dorință imediată, îl interesează. Lucru constatat de psihologie de altfel că spiritul practic n'are nevoie decât de egoism pentru a

se dezvoltă. Dar numai cu spiritul practic nu se poate sacoti un popor în rândul neamurilor civilizate. Practicismul este fără îndoială folositor în lupta pentru existență. Lumea ne dă la fiecare pas dovezi că spiritul practic învinge pe cel idealist. Dar victoria sa nu este decât în cele mici; în ultima instanță tot idealul învinge, tot inteligența pune stăpânire pe animal. Practicul se mușumește cu mici și imediate victorii, cari însă nu-l ridică din lumea animală prea mult. Nevoia de idealism, de avânt, de entuziasm, de pasiune în muncă nu simt decât popoarele superioare. Sunt popoare, ca și indivizii, unele cari conduc altele cari sunt conduse. Marocanii sunt dintre aceștia din urmă.

Școala noastră trebuie dar să ia lecție din povestea altor neamuri. Rasa noastră este o rasă frământată și capabilă de avânt și entuziasm. Spiritul practic nu-i lipsește dela natură: dar idealismul trebuie aprins tot mai puternic de către școala nouă. Școala muncii, pe care o cântăm toată ziua, nu exclude cultura entuziasmului idealist, căci adevăratul înțeles al ei înseamnă: dezvoltarea sufletului prin sfortare proprie și continuă. Din această sfortare naște idealismul și entuziasmul. Școala, biserica și orice organ de educație trebuie să renunțe la metodele marocane și să lupte la trezirea entuziasmului. Entuziasmul este floarea unei generații. Și după cum pomul nu dă roade decât nu a înțeles, tot astfel o generație nu aduce nici un folos neamului numai cu spiritul practic și fără entuziasm.

Iată ce putem învăța din psihologia copilului marocan. Marocani avem destul în jurul nostru: să ne luptăm din răspuțeri să ne ridicăm generații capabile de avânt și motive sufletești. Dar pentru aceasta ne trebuie și preoți și învățători și părinți entuziaști. Și ce greu este în aceste vremuri de feroce practicism!

GEORGE BOYA.

Lecția de începerea cursului „Istoria pedagogiei moderne“

ținut la universitatea din București de către d-l G. G. Antonescu, prof. univ.

(Urmare din No. 11).

În ce-lace privește latura cealaltă, realismul, el începe să se manifeste cam prin sec. 17-lea datorită filozofilor empiriști Bacon și Locke în organizarea școlară și găsim un realism prin sec. al 18-lea, când se înființează o sumă de școli reale, adică școli cari dau preponderanță științelor pozitive, mai ales în Germania și în fine își găsește acest curent pe cel mai de seamă reprezentant al său în sec. al 19-lea pe filozoful și pedagogul Herbert Spencer, care merge atât de departe în tendința lui realistă, încât caută să excludă cu desă-

vârșire aproape cultura clasică și să dea preponderanță definitivă în învățământul științelor pozitive.

În al doilea curent pe care-l menționăm în epoca noastră și care iarăși are obârșia în trecut este curentul școlii active, școala activă sub diferitele ei forme: unii accentuează mai mult activitatea fizică, manuală, alții fac dependentă această activitate fizică de conceptul mintal, prin urmare activitatea practică în serviciul științei și în fine alții cari dau mai multă importanță activității sufletești decât celor fizice: omul de știință, poetul, muzican-

care crede că spiritul lui este mai activ și desfășoară o activitate superioară față de lucrătorul manual.

Ei bine toate acestea concepțiuni despre școala activă, dar toate le găsim în evoluțiunea pedagogiei moderne. Vă citez numai câteva exemple. Veți găsi la J. J. Rousseau principiul activității spartane și tot în opera Emile veți găsi atât latura sufletească a activității, cât și latura fizică sub forma activității manuale. Veți găsi apoi la Pestalozzi forma desăvârșită a școlii active, adică aceia ce cu un termen simplu am numi școala activă integrală, adică activitatea manifestată pe toate laturile ființei omenestii, punerea în acțiune a tuturor elementelor care formează ființa individualului. Ori la Pestalozzi găsim ca ideal educativ dezvoltarea tuturor forțelor individuale în mod armonie și el adaugă: dezvoltarea acestor forțe se face prin exercițiu, deci prin activitate. Prin urmare dezvoltarea tuturor forțelor prin activitate. Iată deci ideea școlii active integrale, desăvârșit exprimată la Pestalozzi. Prin urmare acela care pretinde astăzi că au inventat ceva nou zicând școală activă, se înșală. Școala activă există chiar înainte de Rousseau în sec. 18-lea și definitiv formulată în sec. al 19-lea la Pestalozzi. Ceface face pedagogia timpului nostru fără îndoială datorită unui Claparède, Neumann, Binei este să desăvârșească metodele școlii active, să ne dea mijloace noi metodice, curentul însă există de mult.

M'am referit până acum la conținutul pedagogiei contemporane și am arătat cum principiile, problemele și curentele pedagogiei moderne își găsesc origina în trecut. Ne vor răspunde însă partizanii exclusivismului, ca noutate în pedagogia contemporană, ne vor răspunde: chiar dacă în ceea ce privește conținutul aveți dreptate, în ceea ce privește metoda științifică de cercetare însă pedagogia contemporană aduce ceva nou, ceva cu totul nou și anume metoda experimentală. Știți că, după cum în științele pozitive se vorbește mult de această metodă, după cum în timpul din urmă s'a vorbit foarte mult de metoda experimentală în psihologie, se vorbește astăzi foarte mult despre această metodă și în pedagogie, de așa zisă pedagogie experimentală. Este adevărat că metoda experimentală este o achizițiune nouă în domeniul pedagogiei ca și al psihologiei, de care pedagogia depinde imediat. Însă se pune întrebarea: putem noi în domeniul pedagogiei să ne servim în cercetările noastre numai de metoda experimentală sau trebuie să apelăm și la metoda de care se servesc exclusiv pedagogii clasici, la metoda observării directe, dela suflet la suflet? Ca să ne dăm seama de aceasta, vă voi menționa câteva mici lacune ale metodei experimentale. Nu sunt un dușman al metodei experimentale, dar înțeleg că această metodă trebuie limitată la domenii pe care le poate explora, căci altfel comitem erori grave, iată câteva din aceste observații. În primul rând, cercetările pe calea metodei experimentale privesc mai mult, aș zice, latura periferică a vieții sufletești, adică acele elemente ale vieții

sufletești care sunt mai departe de conștiința profundă omenească și se apropie de viața fizică, spre ex. senzațiile. În domeniul studiilor senzațiilor avem rezultate foarte frumoase pe calea psihologiei și pedagogiei experimentale. După aceea viața sufletească mecanică spre ex. asociațiunile mecanice, memoria mecanică, sunt iarăși mai apropiate de viața fizică; această viață sufletească mecanică de asemenea psihologia a putut o studia, deși în domeniul acesta, în ceea ce privește școala, trebuie să introducem o caracteristică bazată pe observațiunea directă.

Dacă trecem însă în domeniul vieții sufletești profunde, centrale, am zice, spre deosebire de latura ceașta periferică, cum ar fi conștiința, memoria, creațiunea artistică, imaginațiunea creatoare și altele de felul acesta, mai poate pedagogia experimentală să ne dea îndămuriri suficiente? Sunt convins că nu. Gândiți-vă că cea mai de seamă operă în domeniul educațiunii morale astăzi, aceia a lui Foerster nu poate fi realizată, fără îndoială pe calea metodei experimentale, ci numai pe calea observațiunii directe.

Un al doilea motiv, S'a constatat-aceasta este dacă voiți un argument de fapt, că dintre cercetările experimentale, cele făcute pe baza unei metode mai apropiate de observațiunea directă, dau rezultate mai bune decât cele care au fost făcute printr-o metodă experimentală mai depărtată de observarea directă. Să mă explie. Cercetările ce se fac în mod direct, adică studiul fenomenelor sufletești explicate prin metodele stabilite pentru studiul manifestărilor fizice, pe calea aparatelor, estesiometrul, dinamometrul etc. acestea au dat rezultate mai slabe decât cercetările experimentale care s'au aplicat de-a dreptul la manifestările psihice. Spre ex. se fac experiențe în școli pe calea dicteuilor pentru a se constata gradul de atențiune. Această apelează direct la activitatea psihică, nu se serveste de intermediul unei manifestări fizice. Ei bine experiențele acestea au dat rezultate mai bune. Acestea însă sunt mai departe de experimentul care s'a aplicat elementelor fizice și le apropie de observațiunea directă.

O a treia observațiune. Experimentul când procedează din punct de vedere pur științific, pur psihologic, de multe ori denaturează fenomenul psihic din punct de vedere psihologic. Aceia cari și făcut psihologie știți că există un mod de a se studia memoria sau gradul de atențiune, punându-se elevul să memoreze un număr oarecare de silabe fără sens.

Fără îndoială că se poate ajunge la oarecari concluzii de ordin psihologic. Vă întreb însă: activitatea pe care o desfășoară elevul atunci când memorează aceste silabe fără sens, se aseamănă cu activitatea sufletească pe care o desfășoară el în clasă atunci când i-se povestește frumos bunioară la istorie sau la o lecție de geografie sau de șt. naturale bine făcută? La lecția din clasă, dacă profesorul este bun, se presupune că intervine interesul pe care îl provoacă expunerea, curiozitatea etc. Toate acestea elemente ajutătoare dispar în experi-

... Metabolizarea acestor sălăi, fără voce sau existențe minigioase obosesc pe elev mai mult fiindcă îi părăsesc.

În fine un ultim considerent. În general experimen-
tal știți că izolează fenomenele pe care vrea să le stu-
dieze. Viața sufletească însă este întotdeauna completă
și atunci elementul acestui studiu, foarte delicat, va avea
el același aspect când îi vom pune în complexitatea cer-
curilor fenomene psihice de care depinde, ca atunci când
îi vom studia izolat? Gândiți-vă la o culoare sau un
sunet, privite fiecare izolat. Culoarea aceea se va pre-
zenta ea tot așa, privată într'un complex de alte culori?
Culoarea este aceeași, nu am schimbat-o, însă faptul că
am pus-o în complexitatea altor culori îi schimbă aspectul.
Dac sunetul? Luși nota *do* odată cu nota *mi*. Va
da un sunet armonios, va da o terță, un sunet armonic
altui decăt acela pe care îi dă nota *do* luată izolat.
Același notă *do* pusă alături de *re*, va da o secundă
disarmonică, deosebit și de nota *do* luată izolat și de
nota *do* luată cu nota *mi*. Prin urmare, același notă
va da în primele două cazuri un sunet plăcut, iar
alături de nota *re* un sunet displăcut. Același lucru se
petrece și în viața sufletească. Elementul izolat are un
aspect, același element pus în complexitatea vieții su-
fletești are alt aspect.

În fine trecem la o altă parte a lecțiunii de astăzi.
Reprezentanții pedagogiei contemporane ar putea să mai
adauge un argument cure să stăvilească entuziasmul
pentru urmărirea firului evolutiv în pedagogia recentului.
Ar zice unii: după cum psihologia și alte științe au fost
întru câțva liberate de jugul filozofiei devenind discipline
mai mult sau mai puțin independente, tot așa tendința
multor pedagogi contemporani, ar fi de a liberă peda-
gogia de filozofie. Eu cred că aceasta ar fi cea mai
mare eroare. Mai întâi întreb un lucru: cum am putea
să stabilim noi norme de educațiune morală sau norme
de educațiune socială fără să luăm contact cu etica și
sociologia? Cum am putea să stabilim noi norme de
educațiune estetică, fără să luăm contact cu estetica,
toate acestea discipline filozofice? Dar mai mult decât
atât și gândiți-vă cum am putea să stabilim noi scopul
educațiunii, care este un element de primă importanță,
căci în educațiune trebuie să știm nu numai pe ce cale
mergem, — acea ne-o arată psihologia — dar trebuie
să știm unde mergem, care este ținta, care este idealul
către care îndrumăm tineretul. Ei bine, acest scop, acest
ideal educativ, de unde îl luăm? Acest ideal educativ
depinde de concepțiile pe care le avem noi, educatorii,
despre lume și viață, prin urmare depinde de concepțiunile
noastre filozofice. El nu poate să rezulte decât dintr'o
reflexiune filozofică. Cercetările psihologiei infantile ne
pot arăta diferitele posibilități pe care ni le prezintă
sufletul elevului. Pe cari din aceste posibilități vom lua-o?
Aceasta ne-o va arăta scopul educativ, care depinde de
concepțiunea noastră filozofică. Așa spre ex. psihologia
infantilă arată că copiii sunt foarte mulțumiți când le
spui povești sau când li pui să se joace cu păpușile.

Dar tot cercetările psihologiei asupra copilului ne do-
vedesc că o lecție bine făcută, deși îi cere elevului un
efort îl interesează, îi place. Sunt copii cari în fața unei
lecțiuni bune, rămân fascinați. Dar sunt lecțiuni serioase
făcute după toate cerințele metodei. Prin urmare ambele
situațiuni sunt posibile: și munca serioasă, metodică și
jocul. Pe cari din două le alegem? Aici intervine ele-
mentul scop, intervine reflexiunea morală, reflexiunea
sociologică, reflexiunea filozofică. Să luăm un ex. con-
cret. Astăzi știm cu toții că trecem printr'o criză mor-
ală foarte accentuată. Observăm la indivizi o relaxare
a sentimentului moral, o tendință spre indiferențism mor-
tal, spre lene, spre parvenitism. Aceste tendințe indivi-
duale își au repercursurile lor în viața socială, unde gă-
sim o continuă tendință de dezorganizare, tendința
spre anarhie, cum sunt manifestările bolșevice. În fine
chiar în viața economică găsim repercursiunile acestei
stări morale.

Căci ce este criza economică decât criza de muncă?
Nu producem destul, pentru că nu muncim destul, pen-
trucă nu suntem destul de activi. Și atunci, dat fiind
această stare morală, socială, economică a timpului, vă
întreb: nu este cazul să se întreb pedagogul pe bază
de reflexiune morală, sociologică, filozofică, care este
metoda cea mai bună în fața acestei situațiuni? Metoda
care uzează de povești și jocuri sau metoda acela care
oțelește energiile elevului și care stimulează conștiința
datoriei în sufletul său? Cred că nimeni nu se îndoește
că aceasta din urmă este cea mai bună.

Iată cum, în chestiunea scopului educativ, intervine
reflexiunea filozofică astfel încât nu putem să ne bazăm
numai pe cercetările de psihologie. Dealtfel toată peda-
gogia modernă ne dovedește cum cele mai importante
sisteme pedagogice au avut la baza lor o concepțiune
filozofică. Locke era un mare filozof, un distins peda-
gog. Rousseau a pornit dela concepțiunea filozofică,
pentru că să ajungă la sistemul lui pedagogic. Deaseme-
nea Herbart, deasemenea Spencer. Deaceia zic că, dacă
am desprinde pedagogia de originile ei în pedagogia tre-
cutului și de fundamentul ei filozofic, vom superficializa-o
și vom tinde spre diletantism în pedagogie. Când acest
diletantism se va manifesta, el va deschide calea tutu-
rora, și pregătiți și nepregătiți să se amestece în peda-
gogie. Lucrul nu prezintă poate prea mare gravitate.
Când însă diletantismul începe să pătrundă într'un corp
didactic, devine periculos. Și manifestări de acestea, în
contestabil că s'au produs.

De acela mă adresez Dv în care văd corpul di-
dactic de mâine al României Noi și vă rog ca, în stu-
diile ce faceți să vă considerați nu numai reprezentanți
ai ramurei științifice ci și slujitorii devotați și entuziaști
ai școlii românești și în consecință să vă devotați
atât studiului specialității Dv cât și studiului probleme-
lor pedagogice.

Cu această speranță, vă doresc pentru acest an o
activitate spornică, luminată de știință și încălzită de ide-
aluri generoase.

(Sfârșit).

Congresul dela Chișinău

În zilele de 6, 7 și 8 Sept. s'a ținut la Chișinău congresul corpului didactic primar din vechiul regat, Basarabia și Bucovina. Era sortit însă ca acest congres să fie al *tuturor învățătorilor* și în acest congres să se facă unirea tuturor asociațiilor dascălești. În aceleași zile însă, un alt congres la Timișoara, anunțat cu puțin mai înainte de ținerea lui, a căutat să arate că dascălii nu sunt uniți sufletește. S'a constatat din declarația președintelui asociației generale că asoc. inv. din Ardeal nu făcuse alte invitații asociațiilor din celelalte provincii decât aceea publicată exact cu 4 zile înainte de ținerea congresului și în care spunea că: „*invită și pe această cale etc. etc.*” deși pe o altă cale nu invitasese.

Să nu uităm și inovații vor trebui să la aminte ca dela praznicul unirii întregii învățătorii, a lipsit acum mai Ardealul. . . . În prezența I. P. S. S. Athiepiscopeului Gurie s'a deschis congresul. I. P. S. S. a binecuvântat lucrările congresului și a amintit de legătura dintre preot și învățător. Cel dintâi care ia apol cuvântul este delegatul asoc. din Basarabia care aduce la cunoștința congresiștilor hotărârea de a se uni cu asoc. glă, asemenea și delegatul asoc. din Bucovina, care se unește *fără condiții*. Au fost momente de rar entuziasm când s'au citit aceste declarații.

Congresul este salutat și de unul din marii cărturari ai Basarabiei, Dl Ciobanu, membru al Academiei, care spune că alături de solidaritatea economică, concretizată prin marea expoziție din acel oraș, stă solidaritatea rezultată din congresul dascălesc.

Se discută situația materială a inv. și repercursiunea ei asupra celei morale. Intre vorbitori se remarcă:

D-l Toți, inv. și deputat care arată că reaua stare materială a dascălimii nu interesează numai prezentul, dar și viitorul. Cum vor mai veni elemente de valoare în rândurile noastre când nu ni se dă posibilitatea unei vieți omenești? D-sa a zugrăvit în toată goliciunea așa cum este realitatea arătând că dacă se va menține și pe mai departe această situație, apol viitorul șc. primare este dezastros.

Face apel la unirea tuturor forțelor dascălești, spre a nu mai da urâtui spectacol ca în aceleași zile învățătorii să țină două congrese.

Înțelegând să rămânem neconținut pe terenul național, trebuie să ne organizăm pentru că altfel zadarnic vom purta pe toate drumurile nevoile și necazurile noastre.

D-l Iacobescu, inv.-deputat, evoacă figurile luptătorilor hotărâți de altă dată și pomenirea numelui lor este ascultată în picioare de întreaga sală. Face apel la unire.

D-l Căpățâncanu-Olt într-o foarte clară expunere demonstrează nevoia unei politici a școlii, care să aibă de scop numai promovarea intereselor școlii. Propune

ca congresul să ceară ca la secția pedagogică să nu mai fie decât o singură barieră: capabilitatea fiecăruia în asimilarea cursurilor. Face și D-sa apel la unire și insistă ca să se pornească o campanie de orientare a opiniei publice în chestiunile de școală.

Nu mi-am notat pe toți vorbitorii, cum sunt d-nii Nicolaescu — Muscel; Marin — Basarabia și încă vre-o 4 cari au vorbit în acelaș sens, cerând acelaș lucru: unire.

Se discută legea învățământului. D-l Bratosin — R.-Săral, face un istoric al legiuirilor școlare. Ocupându-se apoi de noua lege, D-sa face o largă critică, făcând și propunerile necesare. Se ocupă de art. 99 din legea aditivă care dă drept primarului să raporteze direct Ministerului de Instrucție asupra mersului școlii. Congresul cere ștergerea acestei rușini, ca un primar care în multe cazuri de-abia știe să iscălească, să controleze școala și pe învățător.

D-l Ţoni insistă asupra principiilor înscrise în noua lege, care — spune d-sa — nu este isvorâtă din consultarea învățătorilor D-sa nu privește obligativitatea prin prisma penalității, ca să asistăm ca azi la prăpastia care se sapă între săteni și învățători. Cazuri sunt. *Propune pentru asigurarea obligativității, ca absolvenții cursurilor primare complete să li se reducă din serviciul militar.*

Propune să se înființeze un „impozit cultural” din care să se ajute copiii săraci, pentru că astfel principiul gratuității să existe în adevăr. Aplicarea legii în cece privea cursul superior să se aplice treptat ținând seamă de greutatea înfățișate din cauza lipsei de cărți, programă, localuri, învățători etc.

Cere ca licențații secției pedagogice să fi numiți și la licee, nu numai la gimnazii.

Se cer prea mulți ani (35) pentru obținerea pensiei; sunt prea mulți chiar 30.

În locul gradației de merit să se dea tuturor gradația V.

Cursurile de repetiție pentru învățători trebuie să fie înlăturate; ele au caracter de pedecapsă. Să se țină cursuri, vara, în anume localități, însă cursuri de primenire și de complectarea cunoștințelor. Să vină la aceste cursuri, ca și la conferințele anuale, profesori specialiști cari să deschidă drumuri noi în învățământ. Să se plătească transportul la conferințele și adunările obligatorii.

Să se înființeze sanatorii; să se dea chirie la toți; să se dea ajutoare pentru copiii învățătorilor; să fie improprietăți; sunt atâtea cereri îndreptățite de cari legea nu se ocupă.

În noua programă a șc. normale să se prevadă istoria filozofiei; sociologia; istoria literaturii universale; istoria artel etc, iar nu ca în 7 ani cât va avea școala normală, să se predea acelaș material aproape ca atunci când avea 6 ani.

Să se trimită inv. în streinățate, cari apoi întorși

ia șc. de aplicații să le transforme în adevărate laboratoare pe regiuni. Organele de control să fie recrutate din absolvenții secției pedagogice și din cei înșolați la școala de aplicație.

În ziua a III-a a vorbit și d-l I. Mihalache care spune că mai mult decât oricând rostul unui dascăl de sat e de înălțimea unui apostolat. Omul de carte, învățătorul, care trăiește în mijlocul unei populații aproape lipsite de carte, nu e numai un funcționar ca oricare altul ci va trebui să fie un educator moral și social chiar pentru oamenii cari au terminat cu abecedarul. Învățătorul nu poate și nu trebuie să renunțe dela rostul lui de îndrumător social. D-sa propune apoi federalizarea tuturor asociațiilor județene și provinciale, iar întreaga asociație să se alipească mișcării șc. funcționarilor publici.

Nici pe de parte nu mi-a fost posibil să redau debaterile acestui congres, care a debătut cu obiectivitate multe din chestiunile ce interesează în cel mai înalt grad învățământul.

Ar fi trebuit însă ca în sala în care a răsunat în 1918 strigătul de unire al soldaților basarabeni, să fi răsunat de astădată glasul de unire tocmai al acelor cari sunt chemați să facă unificarea sufletească.

Avem nădejde că cel puțin anul viitor ne va aduce cerace anul acesta n'a adus.

Notez în treacăt că la Chișinău nu a fost nimeni, dar absolut nimeni din partea Ministerului de Instrucție.

C. B.

PARTEA OFICIALĂ

No. 2633/1925.

Ministerul Instrucțiunii Publice având cunoștință, că se țin cursuri clandestine pentru pregătirea elevilor pentru diferite examene, spre a reglementa aceste cursuri prin ordinul No. 61244/1925 stabilește următoarele:

Nici un curs de pregătire nu poate funcționa decât cu prealabilă autorizare a Ministerului. Oriunde va începe fără să poseadă efectiv autorizare se face pasibil de pedepsele prevăzute de regulamentele școlare.

2. Pentru obținerea autorizației, conducătorul trebuie să facă cererea către inspectoratul de regiune. În cerere se va arăta:

a) Numele, titlurile, specialitate și vechimea în învățământ a persoanei însărcinată cu conducerea cursului și care — și ia răspunderea față de Minist. a bunei funcționări a cursului.

b) Lista personalului didactic care va predă lecții, cu arătarea în dreptul fiecărui persoane a titlurilor, calificăției și vechime în învățământ și școala unde funcționează. Nu se vor propune pe listă decât persoanele ce îndeplinesc condițiile dela art. 3 de mai jos. Cererea astfel alcătuită se va înainta Inspectoratului de re-

giune, care va aviza asupra cererii și o va înainta Ministerului spre aprobare.

3. Nici un asemenea curs nu poate fi deschis decât un titular în învățământul public și anume:

a) De un învățător sau institutor, titular dacă se pregătesc elevi de curs primar.

b) De un profesor secundar titular dacă se pregătesc curs secundar.

În orice curs de pregătire de curs secundar, trebuie să fie cel puțin 2 pregătitori: unul de partea științifică și celălalt de partea literară.

Nu se admite ca profesorii să ia parte la pregătiri pentru examene care se trec la școalele sau pentru școalele în care ei însăși sunt profesori sau membri în comisia examinatoare.

Abaterile se vor pedepsi.

Pentru buna regulă și pentru posibilitatea controlului din partea autorităților școlare conducătorul va fi obligat să alăbe următoarele scripte.

a) Un dosar conținând cererile de înscriere în care se va arăta numele și prenumele elevului preparația ce vrea să ia și adresa locuința elevului sau sau corespondentului taxa convenită a se plăti pentru fiecare elev.

b) Un registru al elevilor înscriși în ordinea cronologică a prezentării petițiilor la înscriere.

d) Cataloge de clasă cu arătarea exactă a frecvențelor elevilor.

e) Condica de prezență a personalului didactic în care se va arăta zilnic, orele făcute de fiecare și lecțiile făcute, subsemnatura proprie a profesorului autorizat.

e) Un registru de taxele încasate de fiecare elev.

f) Plata profesorilor cari predau lecțiile se va face cu statele în regulă ca și la școlile publice aplicându-se Ministerului recipise de depuneri a acestor rețineri.

g) Totodată ca să se dea puțință elevilor lipsiți de mijloace să se pregătească temeinic și să se prezinte la examene, în condițiile egale, cu elevii cu darea de mână sunteți obligați să înscrieți gratuit elevii săraci din numărul elevilor cu plată.

Îndată după începerea cursurilor se va înainta Ministerului o listă de elevii scriși pe clase, cu arătarea taxelor încasate, cum și pregătirea ce s'a dat fiecărui elev.

Nu se admite ținerea acestor cursuri de vară în localul școalelor de stat. Director general ss. I. Dumitrescu.

Revizor școlar: E. Popescu.

No. 2984/1925.

Vă facem cunoscut, că Dl. Grigore Popescu institutor și dir. școlii primare Nr. 3 din Brașov, este numit prin Deciziunea Ministerială Nr. 86642 din 1925, pe ziua de 1 August 1925. Inspector al școalelor primare minoritate din Ardeal. Inspector școlar ss. C. Silaghi.

Oradea-Mare, la 3 Septembrie 1925

Revizor școlar: E. Popescu.

No. 3104/1925.

Deciziunea No. 85084/1925 a Ministerului Instrucțiunii publice se comunică spre strictă observare și executare cu aceia, că programa analitică s'a cerut dela Minister și se va trimite fiecărui membru al corpului didactic primar.

Deciziune:

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii, având în vedere dispozițiunile art. 56 și 201 din legea învățământului primar și normal primar, prviltoare la materiile de învățământ primar și normal primar.

Decidem:

Art. 1. Programa analitică a materiilor de învățământ primar și normal prevăzută în art. 56 și 201 din legea învățământului primar și normal se aplică cu începutul anului școlar 1925/26. La școlile primare se va aplica la cl. I, II, V, VI, iar la școlile normale la cl. I.

Art. 2. Manualele didactice vechi vor fi folosite și anul acesta până la aprobare de către Minister a manualelor didactice alcătuite conform noiei programe analitice.

Art. 3. Nici un manual didactic nou, nu se poate introduce în școală, dacă nu are autorizarea Ministerului, dată pe baza cercetărilor didactice.

Art. 4. Manualele didactice noi, alcătuite conform noiei programe de învățământ, se vor depune la Minister pentru cercetarea și aprobarea cărților didacticei.

Art. 5 și cei din urmă d-l Director General al învățământului primar și normal este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei deciziuni. p. Ministru ss. Valaori.

No. 3104/1925.

Ordinul No. 8864/1925 al inspectoratului regional al învățământului se comunică precum urmează:

Domnule Revizor,

În referire la ord. nostru No. 3902/1923 recomandăm spre a fi introduse pe anul școlar 1925/26 în toate școlile de sub conducerea Dvs. următoare manuale școlare aprobate de On. Min. al Instrucțiunii publice din București.

- Dr. A. Caba Abecedar Fonomimic.
- „ „ „ Abecedar Fonomimic (Maghiar).
 - „ „ „ Manual de limba română (gramatică cea cu limba mat. maghiară).
 - „ „ „ Indreptar Fonomimic român.
 - „ „ „ și V. Nagy, Carte de citire și gramatică pentru școlile maghiare cl. II, cl. III, și cl. IV.
 - „ „ „ P. Corolu și V. Nagy, Harta jud. Bihor.

Aceste cărți se pot comanda la librăriiile din Oradea-Mare, Vă rugăm să binevoiti a comunica cu toți librării și învățătorii din județul Dvs. de urgență.

No. 2985/925.

În baza ordinului Nr. 80018/925 al Minist. Instr. învățătorii ofițeri de rezervă cari aparțin Regimentului Vasile Lupu Nr. 36 să comunice urgent acestul corp la Siliștra, adresa fiecăruia, comuna și județul, funcția ce îndeplinește, numele adevărat și ziua nașterii.

Vă remarcăm pe Sub. Locot. de rezervă Evteni Mihail, Bidnel Ștefan și Năstase Petre, cari au fost concentrabili anul aceasta conf. ord. circ. Nr. 1200/925, iar corpul necunoscând adresele lor au fost publicați în ziarul „Universul” din 7 Iunie 1925 și din informațiunile căpătate dela colegii lor de școală se crede, că sunt învățători.

Oradea-Mare, la 3 Septembrie 1925.

Revizor școlar:
E. Popescu.

No. 2918/925.

Alăturat Vi se trimite câte un exemplar din Broșura Spitu Haret de Dr. N. Regman pe seama bibliotecii școlare precum și pentru membrii corpului didactic.

Costul unui exemplar este 15 lei, care sumă se va înalinta fără amănare Revizoratului școlar pentru a se trimite Dlul P. Ghițescu Directorul General al învățământului primar în favorul Orfelinatului și școlii Normale din Predeal.

Oradea-Mare, la 3 Septembrie 1925.

Revizor școlar:
E. Popescu.

La „Librăria Românească”, Bulev. Reg. Ferdinand No. 11. Telefon 105

se găsesc toate cărțile didactice în edițiile mai noi pentru școlile urbane și rurale, precum: Abecedare, Cărți de citire, Gramatici, Geografii, Aritmetici, Caligrafii, Hărți, Desemne, Caete și tot felul de revizite școlare. Domnii învățători primesc rabat, Catalog se trimite gratuit. Adresați-vă cu loată încrederea la „Librăria Românească”, care vă servește prompt și la cerere vi-se trimite și prin poștă.

Tipografia: Strada Francisc Deac No. 2. Telefon 10-02.

Aranjată cu cel mai variat și modern material. — Execută prompt și cu prețurile cele mai moderate: Ziare, Broșuri, Reviste, Afișe, Bilanțuri, Anunțuri, Invilări, Registre, Cărți de vizită și tot felul de lucrări atingătoare în această branșă.

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA ROMÂNEASCĂ
SOCIETATE ANONIMĂ

Librăria:

B-dul Regele
 Ferdinand 11. Tel 10-16

Asortată cu tot fel de cărți didactice și rechizite școlare; reviste și cărți literare și de știință românești și străine, furnizează cu prețuri de concurență:

Hârtie, Creioane, Tocuri, Penje și Materiale pentru Bănci și Birouri.

Legătorie de cărți: face orice lucrări ireproșabile în aceasta branșă; adresați-vă cu toată încrederea pentru convingere. Comenzile se efectuează cu cea mai mare atenție și prompt.

„CORVINA” LIBRĂRIE ȘI PAPETĂRIE ORADEA-MARE, PIAȚA UNIRII 16.

Se găsesc următoarele cărți didactice în ediția cea mai nouă pentru școala urbană și pentru div. rurale.

ABECEDARE

Biculescu — Tesu I—II.
 A. Caba: I—II.
 Dulfu — Cristescu: I—II
 I. Nisipeanu: I—II.
 Moldovan:
 Vula:
 Teodoru — Dobrovici: I II.

CĂRȚI DE CĂTIRE

Biculescu — Tesu: cl. II—IV.
 Dulfu — Cristescu: II—IV.
 Moldovan: cl. II—IV.
 Teodoru — Dobrovici: cl. II—IV.
 Vula: cl. II—IV.

GRAMATICI

Biculescu — Tesu: cl. III—IV.
 Caba: cl. III—IV
 Gârbovicescu — Ghiaș: cl. III—IV.
 Stoinescu — Niculescu:
 Teodoru — Dobrovici:

GEOGRAFII

Stefănescu, Bunea Nicu: Jud. Bihor
 Biculescu M.: Geografia României.
 Dulfu — Cristescu: Geogr. României.
 Vesilii — Dobrovici: Geogr. României.
 Continent.

ARITMETICI

Biculescu M.: cl. I—IV.
 Dîjma — Nicolaescu: cl. I—IV.
 Patriciu Onu — Dobrovici: cl. I—IV.

CALIGRAFII

Biculescu M.: Caiet de Caligr. I—IV.
 Dobrovici — Ștefănescu: I—IV

HĂRȚI

Harta României format mare
 Europei
 Asiei
 Africii

Harta America format mare.
 Australia

DESEMNE

Biculescu M.: Caiet de des. I—IV.
 Hegel-Teodoru-Simioescu

ȘCOALELE DE ADULȚI

Popescu — Băjenariu: Abecedarul omului matur pentru adulți analfebeți și slături de carte.
 Tănăsescu G. — Costacea — Ștefănescu: Cartea adultului pentru adulți candidați la examenul de absolvire a cursului primar.

Mare depozit de cărți didactice, științifice, Pedagogice și Literare. Căile de socoală, dictando, tăbiile de piatră, site de piatră, cretă creioane penje, oernonă, bureți pentru tabla școlii și copii, lineale, etc.

Imprimare pentru școală.

Pentru Domnii Invățători cu rabat!

Pentru Domnii Invățători cu rabat!

Catalog trimite gratuit la cerere Librăria „CORVINA” Oradea-Mare Piața Unirii 16.